

Nieuw stelsel categorieën en tarieven in het kader van de transformatie Beschermd wonen

Algemene toelichting

In het kader van de uitvoering van de nieuwe Wmo-taak Beschermd wonen is in 2015 een transformatieopgave gedefinieerd, met daarbij de vaststelling van nieuwe categorieën en tarieven, die bijdragen aan het realiseren van de visie en doelstellingen op dit gebied.

In de achterliggende periode is een inhoudelijke slag gemaakt met de doorontwikkeling van beschermd wonen, rekening houdend met de visie van de landelijke commissie Toekomst Beschermd wonen. De uitwerking hiervan is vastgelegd in een Contourennotitie, die is besproken aan de fysieke overlegtafel beschermd wonen en daarnaast afzonderlijke partijen, m.n. de ouderinitiatieven.

De geschetste contouren hebben een breed draagvlak. Nu is een financiële vertaling daarvan aan de orde in de vorm van nieuwe categorieën en tarieven. De voorstellen hiervoor zijn gebaseerd op de gewenste transformatie en sluiten daarmee aan op de wettelijke definitie, onze eigen regionale visie en de feitelijke praktijk en behoeften.

Uitgangspunten bij de ontwikkeling van de nieuwe categorieën en tarieven

1. Het financieel kader voor het nieuwe stelsel dient budgettair neutraal te worden ingevoerd, d.w.z. mag niet de beschikbare (centrum-)middelen voor 2016/2017 e.v. overstijgen.
2. In verband met de doorontwikkeling creëren we binnen het totale budget beschermd wonen ruimte om de transformatie vorm te geven.
3. De tarieven zijn afdoende voor het bekostigen van de noodzakelijke zorg en ondersteuning. Een tariefstelling gebaseerd op de NZA-tarieven (2013) is realistisch. Daarbij wordt eveneens aangetekend dat de Peelregio als één van de weinige regio's geen verdere kortingen op de tarieven beschermd wonen heeft doorgevoerd.
4. Ten aanzien van de ZZP's voor beschermd wonen wordt de huidige systematiek gecontinueerd. De tarieven worden gebaseerd op de (maximale) NZA-tarieven 2013 voor ZIN en de Pgb-ZZP-tarieven 2014 onder de AWBZ voor Pgb's beschermd wonen (exclusief toeslagen). Van verdere kortingen op deze bestaande tarieven wordt op dit moment afgezien.
5. De Begeleiding-Plus tarieven voor Zorg in Natura worden –evenals de systematiek van de reguliere tarieven Wmobegeleiding- gebaseerd op de NZA Zin-tarieven 2013. Vooralsnog zal er geen korting plaatsvinden op deze tarieven.
6. De Pgb-tarieven voor Begeleiding-Plus zijn 90% van de nieuwe Zin-tarieven Begeleiding-Plus.
7. Het financieel kader voor de Begeleiding-Plus wordt gevormd door uitsluitend de zorgcomponenten die in het ZZP waren opgenomen onder de AWBZ (individuele begeleiding, persoonlijke verzorging en verpleging)¹. De component voor de hotelmatige kosten en de verblijfscomponent zijn hier niet in opgenomen.

¹ In de praktijk werd binnen het ZZP vaak substitutie toegepast tussen de verschillende zorgcomponenten. In de financiële kader Begeleiding-Plus hebben we derhalve alle zorgcomponenten meegenomen. Let op: Begeleiding-Plus omvat in de nieuwe situatie uitsluitend de begeleidingstaken.

8. De tarieven voldoen aan de CAO-afspraken.
9. De tarieven Begeleiding-Plus zijn toereikend voor een gemengde ureninzet van MBO-4/HBO+
10. De tarieven Begeleiding-Plus bevatten een component voor 24-uurs oproepbaarheid.
11. Er worden geen toeslagen bekostigd, we kiezen voor een transparante structuur. Indien er op individueel niveau de noodzaak wordt geconstateerd voor huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding of vervoer, worden deze afzonderlijk op maat geïndiceerd en gebaseerd op de huidige Wmo-tarieven dagbesteding, vervoer en Huishoudelijke Ondersteuning.
12. Bij omzetting van ZZP's naar Begeleiding-Plus (BG+) vervalt voor de gemeente de inkomstenkant, te weten de (hoge) eigen bijdrage ZIN-BW. Die eigen bijdrage wordt opgelegd conform de systematiek Wmo-verblijf. De verwachting is dat de extramurale eigen bijdrage nauwelijks tot inkomsten leidt, gezien de inkomenspositie van de meeste cliënten. Dat betekent dat het verlies aan eigen bijdragen verwerkt is in de nieuwe bekostigingssystematiek en tarieven van Begeleiding-Plus.
13. De middelen voor de DOC's komen beschikbaar vanuit het centrumgemeentebudget Beschermd wonen.
14. De noodzakelijke financiële compensatie in de huurlasten voor jongvolwassenen komen ook ten laste van het centrumgemeentebudget Beschermd wonen.
15. De NHC/NIC-vergoeding komt ten laste van het centrumgemeentebudget Beschermd wonen.

Op basis van deze uitgangspunten is een financiële doorrekening gemaakt. Daarbij is bezien of de bovenstaande nieuwe categorieën met bijbehorende tarieven gefinancierd kunnen worden uit de beschikbare middelen beschermd wonen.

Het financieel kader voor BG+ hebben we herleid uit de huidige ZZP financiering (inclusief mutaties in de eigen bijdrage). Vervolgens is het financiële kader BG+ afgezet tegen deze nieuwe categorieën begeleiding, waarbij bezien is bij welke maximale inzet (maximale categorie) het financieel omslagpunt ligt.

Tarieven ZZP's GGZ-C (BESCHERMD WONEN)

ZZP's BESCHERMD WONEN: ZORG IN NATURA (Zin)

Vanuit de AWBZ werd gewerkt met pakkettarieven voor beschermd wonen afgestemd op de zorgwaarde. Per aanbieder werden er met het Zorgkantoor individuele afspraken gemaakt. Het huidige pakkettarief baseren wij op het maximale NZA-tarief 2013. Van verdere kortingen op deze bestaande tarieven wordt op dit moment afgezien. Voorstel is om dit tarief te hanteren voor de (bestaande en nieuwe) cliënten die aangewezen zijn op 24/7 toezicht. Hiermee gaan we voor alle aanbieders één standaardtarief (per ZZP) hanteren, in plaats van de bestaande individuele tariefafspraken over ZZP-tarieven (op basis van het afsprakenkader Zorgkantoor).

Tabel 1. Jaartarieven beschermd wonen ZIN

ZZP	Excl. DB	Incl. DB
1 GGZ C	€ 21.984	€ 30.489
2 GGZ C	€ 35.518	€ 43.259
3 GGZ C	€ 39.270	€ 47.976
4 GGZ C	€ 47.308	€ 56.484
5 GGZ C	€ 51.582	€ 60.929
6 GGZ C	€ 65.000	€ 74.567

ZZP's BESCHERMD WONEN: PERSOONS GEBONDEN BUDGET (Pgb)

Vanuit de AWBZ werd gewerkt met pakkettarieven voor beschermd wonen afgestemd op de zorgwaarde: de Pgb-ZZP-tarieven 2014, zoals gangbaar binnen de AWBZ. Deze tarieven hanteren wij ook onder de Wmo. Wij zullen deze tarieven continueren, met uitzondering van de toeslagen (ZZP-ophoging en woontoeslag). Van verdere kortingen op deze bestaande tarieven wordt op dit moment afgezien.

NB: Een Pgb-situatie voor beschermd wonen zal in de praktijk naar verwachting nauwelijks nog voorkomen (vanwege de eisen die aan de ondersteuning worden gesteld). Er zijn situaties denkbaar waarbij dit toch een passende constructie kan zijn, zodat deze categorie wel wordt ingeregeld.

Tabel 2. Jaartarieven beschermd wonen PGB

ZZP	PV	VP	BGI	Totaal excl BGG	BGG (=DB)	Totaal incl BGG
1GGZ	€ 1.486		€ 10.827	€ 12.313	€ 9.731	€ 22.044
2GGZ	€ 1.486		€ 22.621	€ 24.107	€ 9.731	€ 33.838
3GGZ	€ 4.458		€ 22.621	€ 27.079	€ 9.731	€ 36.810
4GGZ	€ 4.458	€ 13.995	€ 16.742	€ 35.195	€ 9.731	€ 44.926
5GGZ	€ 8.160	€ 7.634	€ 22.621	€ 38.415	€ 9.731	€ 48.146
6GGZ	€ 17.050	€ 13.995	€ 22.621	€ 53.666	€ 9.731	€ 63.397

➤ NHC

De NHC (normatieve huisvestingscomponent) was onderdeel van de AWBZ financiering en is gebaseerd op een beleidsregel van de NZA. In deze beleidsregel is een staffel opgenomen waarlangs de financiering van de NHC binnen de tarieven beschermd wonen wordt ingebed. Deze opbouw is als volgt bepaald:

2015: 50% van de NHC component inbedden in tarief beschermd wonen

2016: 70% NHC in tarief

2017: 85% NHC in tarief

2018: 100% NHC in tarief

Centrumgemeenten krijgen voor de NHC aanvullende financiering via het gemeentefonds, deze middelen zijn gebaseerd op bovenstaande staffel.

Enkele Zin-aanbieders maken tot nog toe gebruik van deze afbouwregeling. Zolang er sprake is van een intramurale setting, waarbij verblijf onlosmakelijk verbonden is aan de zorg –en dus van een ZZP, zullen wij onder bepaalde voorwaarden aan deze aanbieders ook de normatieve huisvestings- en inrichtingscomponent (NHC/NIC) in aanvulling op het genoemde tarief vergoeden. Hierbij zullen wij nadrukkelijk er op toezien dat er een huisvestingsplan (renovatie, nieuwbouw, groot onderhoud) ten grondslag ligt aan de financiering hiervan. Voor gebouwen die reeds zijn afgeschreven wordt in beginsel niet langer de NHC bekostigd.

Begeleiding-Plus (BG+)

Er is duidelijk behoefte gebleken aan het uitbreiden van de bestaande Wmo-categorieën “Begeleiding”, voor mensen die in principe zelfstandig kunnen wonen (en ook zelf huur betalen), maar op grond van hun GGZ-problematiek -nog- intensieve begeleiding nodig hebben, die deels gepland en deels ook onplanbaar aangeboden moet worden en waarbij een vorm van 24-uurs bereikbaarheid en/of toezicht nodig kan zijn (eventueel in de vorm van zorg op afstand met behulp van domotica), indien nodig binnen 15-30 minuten ter plaatse aanwezig (afhankelijk van de zwaarte van de doelgroep).

Naast de beschikbaarheid van bestaande reguliere Wmo-categorieën Begeleiding, komt er een nieuwe categorie: Begeleiding-Plus. Deze categorie wordt gefinancierd vanuit de middelen beschermd wonen (centrumgemeentebudget).

Dit betreft de situatie dat de huidige reguliere begeleidingscategorieën onvoldoende zijn om de noodzakelijke begeleidingsinzet in de extramuraal setting te borgen (dus per week meer dan 8 uur individuele begeleiding noodzakelijk is). Hiervoor zullen de huidige reguliere categorieën individuele begeleiding worden uitgebreid met een aantal extra categorieën. Voor Begeleiding Groep blijven de bestaande reguliere Wmo-categorieën beschikbaar. Op basis van de huidige praktijk blijkt dat drie categorieën toegevoegd moeten worden.

De nieuwe categorieën worden zo min mogelijk administratief belastend ingevoerd, d.w.z. bij voorkeur éénduidige tarieven voor iedereen, in een beperkte aantal resultaatstarieven.

BEGELEIDING PLUS : Zorg in Natura (ZIN)

Uitgangspunt voor het ZIN-tarief voor deze drie nieuwe categorieën:

- De gemiddelde uurtarief wordt gebaseerd op het NZA uurtarief 2013 dat in de bestaande ZZP's is opgenomen, te weten: € 55,55 per uur.
- Geen onderscheid tussen planbare en deels planbare zorg in de nieuwe categorieën: het nieuwe BG+ tarief komt overeen met het gemiddelde reguliere tarief begeleiding in de verhouding 40% planbaar/60% deels planbaar.

Tabel 3. Overzicht nieuwe categorieën BG+ en tarieven ZIN

Uren per week		(gemiddeld) uurtarief	jaarbedrag
8 t/m 10	Nieuw BG+	€ 55,55	€ 25.997
10 t/m 12	Nieuw BG+	€ 55,55	€ 31.775
12 t/m 15	Nieuw BG+	€ 55,55	€ 38.996
elk uur extra	Nieuw BG+	€ 55,55	€ 2.889

Op basis van praktijkervaring is getoetst welke inzet bij de omzetting van huidige ZZP's naar begeleiding momenteel gangbaar is. Conclusie: de maximaal mogelijke inzet wordt (ruim) voldoende geacht. In de huidige praktijk blijkt zelfs dat behoorlijk deel van de omzettingen binnen de bestaande reguliere Wmo-categorieën past en er dus sprake is van uitstroom uit beschermd wonen.

BEGELEIDING-PLUS : PGB

Het financiële kader voor PGB wijkt af van ZIN. In de huidige PGB bedragen voor beschermd wonen (NZA 2014) is een aantal zorgcomponenten opgenomen. Het totaal van deze zorgcomponenten vormt het financiële kader voor de omzetting naar PGB-BG+. Binnen de ZZP-financieringsstructuur zijn de zorgcomponenten PGB lager dan de zorgcomponenten Zin. Het PGB kader, gebaseerd op de zorgcomponenten, is gemiddeld 87% van ZIN. Het financiële kader voor omzetting naar PGB-BG+ is daarmee lager dan het financiële kader voor ZIN-BG+.

Hierop aansluitend is het reëel om het uurtarief PGB dan ook te baseren op het Zintarief met een korting van 10%. **Dat resulteert in een uurtarief van € 50,- voor de omzetting van PGB Beschermd wonen naar Begeleiding-Plus.**

Vervolgens is op basis van het financieel kader PGB de maximale ureninzet middels PGB berekend. Ook dit is getoetst aan de praktijk en wordt toereikend geacht.

Tot slot

Naar de toekomst toe zijn er nog een behoorlijk aantal onzekerheden:

- Er lopen nog landelijke trajecten inzake de afbakening en financiering van Beschermd wonen met WLZ ("sectorvreemden" en LVG-doelgroep).
- Tevens speelt de aangescherpte regelgeving inzake de GGZ behandeltrajecten en ambulantisering. Dit zijn factoren die in de toekomst een belangrijke rol spelen bij de in- en uitstroom beschermd wonen. De impact hiervan is nog onbekend.

3. Indien de middelen beschermd wonen op termijn gedecentraliseerd worden, dan zal daarvoor een landelijke verdeelsleutel ontwikkeld worden. Het is onduidelijk hoe deze verdeelsleutel uit zal pakken voor onze gemeenten.